

jeg bestemte Protest. Jeg indrømmer villigt, at der, naar der er Spørgsmaal om Fortolkning af en Lov, kan under givne Omstændigheder være mange Midler, som kunne veilede til den rette Fortolkning, og som bør tages i Betragtning, naar man vil finde dens rette Mening; der er f. Ex. de Motiver, som ledsage Lovene ved Fremlæggelsen, der er det Foredrag, hvorved Ministeren forelægger det i Rigsdagen, der er Udvalgets Betænkning, og der er selve Forhandlingerne. Alt dette kan veilede og bør anvendes som Veiledning, naar der i tvivlsomme Tilfælde er Spørgsmaal om at finde Lovens virkelige Mening; men, mine Herrer, jeg vil kun bede Dem erindre, hvorledes det forholder sig med Hensyn til det Forslag, der nu er Grundlov, og forholder sig netop med de Bestemmelser, der nu skulle føres igjennem i Valgloven. Disse Bestemmelser fandtes ikke i det oprindelige Grundlovsudkast; der var der ganske andre Bestemmelser, og dette Lovudkast var jo ikke engang ledsaget af Motiver. Bestemmelserne fremkom i det sidste Dieblit fra Fællesudvalget, de fremkom uden at være ledsagede af nogen Betænkning og uden i Thinget at blive ledsagede med et oplysende Foredrag af Ordføreren. Jeg vil bede de Herrer vel at mindes Situationen dengang. Forslagene bleve os forelagte med en kategorisk Begjæring om Ja eller Nei, det var da Enhvers Pligt, som skulde stemme over disse Forslag, at tage dem for sig og overveie, hvad der stod paa Papiret; thi anden Veiledning havde vi ikke, og det var en Pligt, Ingen kunde slyde fra sig, selvstændigt at prøve dem; Ingen har her kunnet slyde sig ind under, hvad ærede Medlemmer af Udvalget maatte have meent, Ingen har kunnet afvise den Pligt selv at prøve, hvad der blev foreslaaet. Jeg bærer al Afgjælse for den Overbeviisning, ærede Medlemmer af Udvalget have haft, jeg erkjender Vanskeligheden af det Hver, som har paaliggert dem; men, forsaavidt Udvalgets Medlemmer havde villet, at der af os, som stemte over deres Forslag, skulde tages Hensyn til, hvad deres Mening var, maatte de have forelagt os den, thi over det, som de holdt tilbage som Tanker, der hvilede i deres Hjertes, har Ingen af os kunnet stemme. Hvem borger os desuden for, at de ærede 30

Medlemmer af Udvalget have meent det Samme? Og hvilken forunderlig Stilling vilde man da ikke efter nogle Aar komme i, dersom disse Medlemmer skulde have en kvalificeret Fortolkning af Grundloven, dersom det skulde være dem, der i tvivlsomme Tilfælde skulde sige, hvad den sande Mening var, og disse Medlemmer da efter Naturens Orden vare gaaede bort; man vilde jo da mangle dette sikre Fortolkningsmiddel af Grundloven. Der maatte i ethvert Tilfælde tillige foregaae en Inddeling af Udvalgets Medlemmer; Indstillingen fremkom jo vel omtrent eenstemmigt fra Udvalget, men, hvorledes man skulde vurdere de Medlemmers Udtalelser, der anbefalede at stemme for Forslaget og selv siden stemte derimod, det turde dog maaskee være meget tvivlsomt. Jeg maa altsaa gjentage, at jeg nedlægger en bestemt Indsigelse mod, at der gives en kvalificeret Fortolkningsret gjældende fra de Medlemmers Side, som have haft Sæde i Fællesudvalget.

Ordføreren (Rrieger): Det forekommer mig, at det pleier at være det Sædvantlige, naar der nedlægges Indsigelse mod en vis Sætning, at det da ikke skeer, uden at denne Sætning har været fremsat; man pleier ikke at gjøre Indsigelse mod Dette eller Hiint, naar Dette eller Hiint aldrig har været sagt. Det var mig derfor forsaavidt noget Overrassende, at det ærede kongevalgte Medlem nu nedlagde Indsigelse mod, at de Medlemmer, som have haft med Grundlovsagens Behandling at gjøre, skulle have en kvalificeret Fortolkningsret; thi den Opfattelse er idetmindste mig meget paafaldende, naar det ærede kongevalgte Medlem tillægger Nogen af dem, der have aflagt Vidnesbyrd om Sagens tidligere Gang, den Paastand, at de skulde have en kvalificeret Fortolkningsret. Vi have derimod meent, at vi have en Forpligtelse til at give Oplysninger, som, efter den hele Maade, hvorpaa Sagen maatte gaae, ganske naturligt ikke vare fremkomne tidligere, og den saa at sige aldeles uafviselige Anledning til at give disse Oplysninger var, at et Forslag kunde komme frem, som efter vor Overbeviisning staaer i den bestemteste Modstrid med de Forudsætninger, fra hvilke vi ere